

MAKALE HAKKINDA

SOSYAL BİLİMLER ve TEKNİK BİLİMLER MESLEK YÜKSEKOKULLARI ÖĞRENCİLERİNİN OKULLARINDAN BEKLENTİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Geliş:

COMPARISON OF SOCIAL SCIENCES AND TECHNICAL SCIENCES
PROSPECTS OF SCHOOL STUDENTS' SCHOOL EXPECTATIONS:
HACETTEPE UNIVERSITY SAMPLE

OCAK 2018

Kabul:

Nalan KALKAN^a

MART 2018

Öz

Endüstrinin ve ilgili sektörlerin nitelikli eleman ihtiyacını karşılamak üzere kurulan meslek yüksekokulları (MYO), teknik bilimler, sosyal bilimler ve sağlık bilimleri gibi alanlarda eğitim öğretim vermektedir. Farklı disiplinlere göre eğitim alan meslek yüksekokulu öğrencilerinin okullarından olan beklentileri de farklı olabilmektedir. Bu çalışmada, Hacettepe Üniversitesine bağlı eğitim faaliyetleri gerçekleştiren Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu öğrencileri ile Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin MYO'dan olan beklentileri incelenmiştir. Çalışmada her iki okulun 2 programında eğitim gören 2. sınıf öğrencilerine uygulanan anketler değerlendirilmiştir. Çalışmanın amacı: her iki okul öğrencilerinin okullarından olan beklentilerini belirlemek, beklentilerini karşılaştırılarak, eğitimin verimliliğinin artırılması için önerilerde bulunmaktır.

Anahtar kelimeler: Hacettepe Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, öğrencilerin MYO'dan beklentileri

Abstract

Vocational schools of higher education which are founded in order to provide qualified employee to industry and related sector provides education in areas such as technical science, social science, and health science. Students of vocational school of higher education which receive education in different disciplines may have a variety of different expectations. In this study, the expectations of the students of Technical Science Vocational School of Higher Education and Social Science Vocational School of Higher Education from Vocational School of Higher Education are examined. In addition; in this study, the polls that are conducted to 2nd grade students receiving education from both schools and both programs are evaluated.

Aim of the study is to make suggestions to improve the success rate of both schools' students by comparing the student satisfaction and academic standings.

Keywords: Hacettepe University, Technical Science Vocational High School, Social Science Vocational High School, expectations of the students VHS

Keywords: Greenhouse, Transfer of Hot Weather to Underground, Smart Greenhouse Automation

GİRİŞ

Dünyada gelişen teknolojinin ihtiyacı olan ara insan gücünün karşılanabilmesi için 20.yüzyılda ABD’de başlayan ön lisans uygulamaları 1960’lı yıllarda pek çok ülkede gelişip uygulanmaya başlamıştır (Akpınar, 2003).

Ülkemizin nitelikli eleman ihtiyacını karşılamak üzere 1911 yılında “Kondüktör Mektepleri” kurulmuştur. Bunu 1922 yılında “Nafia Fen Mektebi ” ve bunu 1937 yılında “Tekniker Yüksek Okulu’ izlemiştir. 1973 yılında Tekniker Yüksek Okulları kapatılarak, eğitim-öğretimin yeniden yapılandırılması sürecinde yükseköğretimde ön lisans kademesi getirilmiş ve nitelikli teknik eleman yetiştirmek üzere Meslek Yüksekokulları oluşturulmuştur (Kalkan, Aydın ve Doğan, 2011). (Resmî Gazete, 1973, Sayı: 14574). 1975 yılında YAYKUR Uzaktan Eğitim Sistemi ile Meslek Yüksekokulları çatısı altında nitelikli eleman yetiştirmeye başlanmış ve 1978 yılında “Meslek Yüksekokulları” adı altında eğitim-öğretim faaliyetlerine geçilmiştir (TÜBİTAK 1978). Türkiye’de yükseköğretimin yeniden yapılanma sürecinde 1981 yılında Meslek Yüksekokulları Üniversitelere bağlanmıştır (Resmî Gazete 1982, No 17760). 1981 yılında çıkarılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile tüm meslek yüksekokulları üniversitelere bağlı olarak 2 /3 yıl eğitim veren önlisans düzeyinde eğitim vermeleri ile başlatılan süreç halen devam etmektedir. Meslek Yüksekokulu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 3.maddesinde “Belirli mesleklere yönelik ara insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan dört yarıyillik eğitim-öğretim sürdüren bir yükseköğretim kurumudur” (Resmi Gazete: Tarih: 6.11.1981 Sayı: 17506) biçiminde tanımlanmıştır. Bu okullardan mezun olma hakkı kazanan öğrencilere, “tekniker” veya “meslek elemanı” unvanı verilmektedir.

Sayıları her geçen gün artan meslek yüksekokullarının, bilimsel araştırmalar yoluyla bilgi üretme, bilgiyi topluma yayma, bilgiyi ürüne ve teknolojiye dönüştürme gibi amaçları da bulunmaktadır (Yücebaş, Ikan, Atasığın, Egeli 2013).

Türkiye’de eğitim sisteminde yer alan meslek yüksekokullarının yaygınlaştırılmasının diğer bir nedeni, üniversite okuma hedefi olan öğrencilere kısa yoldan meslek sahibi edindirmek olarak görülmektedir. Bu okullardaki eğitimlerin nitel özellikleri sürekli tartışılırken, 1982 yılından itibaren Meslek yüksekokullarının iyileştirilmesi için bir dizi uygulamalar gündeme gelmiş ve iyileştirme çalışmaları halen devam etmektedir (Gürbüz, 2011). 1. YÖK -Dünya Bankası Endüstriyel Eğitim Projesi (1985–1988) İhracata yönelik imalat endüstrilerinin ihtiyat duyduğu ara insan gücünü, nitelik ve nicelik bakımından uluslararası standartlara uygun olarak yetiştirmek amacı ile uygulanmıştır (Başkan, 1999). II. Endüstriyel Eğitim Projesi 1988–1995 yılları arasında faaliyete geçmiştir. Her iki proje de Dünya Bankası’ndan kredi desteklidir. Daha sonra Yüksek Öğretim Yürütme Kurulunun 04.12.2001 tarihli kararı ile “Meslekî ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarının Program Bütünlüğü ve Devamlılığı Projesi” kapsamında programların geliştirilmesi çalışmaları başlatılmıştır. Bunun devamında, Yüksek Öğretim Yürütme Kurulunun 19.07.2002 tarih, 2002.27.2090 no’lu kararı ile Türkiye genelinde 15 adet Meslek Yüksekokulları Programları geliştirilmiştir (YÖK, 2002). 4702 sayılı sınavsız geçiş yasası uyarınca (Resmi Gazete, 2001), mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından meslek yüksekokullarına (MYO) 2002–2003 öğretim yılında sınavsız geçiş sistemi ile öğrenci alımına başlanmıştır. Yasa gereği her ilde (en az bir) mesleki ve teknik eğitim bölgesi (METEB) oluşturulmuştur (MEB, 2002). Yasayla öğrencilere öncelikle kendi METEB bölgelerindeki MYO’ları tercih etme zorunluluğu getirilmiştir (Henden, R. 2006:157). Bu tarihten itibaren mesleki ve teknik orta öğretimden Meslek Yüksekokullarına sınavsız öğrenci alınması hükmünün getirilmesi nedeniyle bu geçişin program açısından tutarlılığını ve devamlılığını sağlayabilmek amacıyla öncelikle Meslek Yüksekokullarının 15 eğitim programı, daha sonrada 3 eğitim programı geliştirilmiştir. 2002 yılından itibaren gelişmekte olan 26 Meslek Yüksekokulunu desteklemek amacıyla Devlet Planlama Teşkilatı’ndan temin edilen

makine ve teçhizat alınarak donanımları geliştirilmiştir.

Daha sonra, Avrupa Birliği tarafından IPA 2006 (Katılım Öncesi Mali Yardım) programı kapsamında finanse edilen İnsan Kaynaklarının Mesleki Eğitim Yoluyla Geliştirilmesi Projesi (İKMEP), Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ve Yüksek Öğretim Kurulu'na (YÖK) yönelik uygulanmakta olan 2 yıllık bir proje kapsamında bazı programlarda gelişmeler yapılmıştır (İKMEP 2011). Meslek yüksekokullarının iyileştirilmesi çalışmaları günümüzde de devam etmektedir.

Öte yandan, meslek yüksekokullarının ülke genelindeki dağılımı incelendiğinde, bu okulları açarken politik güdülerin ön plana çıktığı görülmektedir. 1950'li yıllardan itibaren uygulanan 'her ile üniversite, her ilçeye meslek yüksekokulu' politikası, teknik eğitim yapmaya uygun bir lisesi bile bulunmayan küçük yerleşim yerlerine meslek yüksekokulları açılmıştır. Açılan bu yüksekokulların bazılarında üniversite düzeyinde ve kalitesinde eğitim verilememektedir. Üniversite giriş sınavlarına katılan öğrenciler için bir çekim merkezi olmayan bu okullar, kontenjanlarını bile doldurmakta zorlanmışlar ve son yıllarda sınavsız giriş uygulaması gündeme gelmiştir (Şimşek, 1999). Bu uygulamaya 9 Aralık 2016 tarihli 6764 sayılı Kanun ile "bir mesleğe yönelik program uygulayan liselerin mezunlarının yükseköğretim ön lisans programlarına yerleştirmelerinde sınavsız geçiş uygulamasının kaldırılması" ile son verilmiştir (YÖK, 2016).

Türkiye'de halen 34 çeşit meslek yüksekokulları eğitim vermekte, bu okullara bağlı program türleri de ülkenin ihtiyaçlarına göre değişiklik göstermektedir (Çizelge 1). Çizelge 2'de görüldüğü üzere, bu meslek yüksekokullarında 955 akademik birim yer almaktadır.

Farklı disiplinlere ait akademik birimlerde öğrenim gören öğrencilerin okuldan, iş

hayatından olan beklentileri de çeşitlilik göstermektedir. Bu çeşitlilikte, ders materyalleri ve donanımlar, öğrenci danışmanlık ve rehberlik hizmetleri, sosyal ve fiziksel çevre şartları öğrencilerin beklentilerini karşılamada, dolayısı ile başarılarının artmasında önemli etken olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çizelge 1. Türkiye'de Yer Alan Meslek Yüksekokulu Çeşitleri

No	Meslek Yüksekokulu Çeşidi
1	Meslek Yüksekokulu
2	Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu
3	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu
4	Sağlık Bilimleri Meslek Yüksekokulu
5	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
6	Adalet Meslek Yüksekokulu
7	Uzaktan Eğitim Meslek Yüksekokulu
8	Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu
9	Tapu ve Kadastro Meslek Yüksekokulu
10	Ormancılık Meslek Yüksekokulu
11	İşletmecilik Meslek Yüksekokulu
12	Denizcilik Meslek Yüksekokulu
13	Engelliler Entegre Meslek Yüksekokulu
14	Polis Meslek Yüksekokulu
15	Astsubay Meslek Yüksekokulu
16	Ulaştırma Meslek Yüksekokulu
17	Mutfak Sanatları Meslek Yüksekokulu
18	Tasarım Meslek Yüksekokulu
19	Deniz Teknolojileri Meslek Yüksekokulu
20	Tarım Meslek Yüksekokulu
21	Güzel Sanatlar Meslek Yüksekokulu
22	Atçılık Meslek Yüksekokulu
23	Sanat ve Tasarım Meslek Yüksekokulu
24	Lojistik Meslek Yüksekokulu
25	Havacılık Meslek Yüksekokulu
26	Hayvansal Üretim ve Yönetim Meslek Yüksekokulu
27	Turizm Meslek Yüksekokulu

28	Otomotiv Meslek Yüksekokulu
29	Gıda ve Tarım Meslek Yüksekokulu
30	Sivil Havacılık Meslek Yüksekokulu
31	Gıda Tarım ve Hayvancılık Meslek Yüksekokulu
32	Sağlık Meslek Yüksekokulu
33	Güvenlik Meslek Yüksekokulu
34	Uygulamalı Bilimler Meslek Yüksekokulu

Kaynak: ÖSYM, 2017 Yılı Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu

Çizelge 2. Meslek Yüksekokulları Akademik Birim Sayıları

Devlet Üniversitesi	Vakıf Üniversitesi	Vakıf Meslek Yüksekokulu	Toplam
853	96	6	955

Kaynak: 2016-2017 YÖK İstatistikleri

AMAÇ

Bu araştırmada; sosyal bilimler ve teknik bilimler meslek yüksekokulları öğrencilerinin okullarından beklentilerinin karşılaştırılması yapılmıştır. Bu amaçla; Hacettepe Üniversitesi PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı 2. Sınıf öğrencileri ile SBMYO Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı 2. Sınıf öğrencilerinin okullarından olan beklentileri incelenerek, eğitimin kalitesi ve öğrencilerin başarılarının artması için önerilerde bulunulmuştur. Araştırma sonuçlarının Türkiye’de yer alan, sosyal bilimler meslek yüksekokulu ve teknik bilimler meslek yüksekokulu alanlarında eğitim veren tüm üniversitelerin yöneticilerine, öğrencilerine, öğretim elemanlarına ve idari çalışanlara rehber olması hedeflenmektedir.

YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Hacettepe Üniversitesi Polatlı Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu öğrencileri ve Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu öğrencilerinden oluşturmaktadır. Örneklem ise, PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı 2. Sınıf öğrencileri ile SBMYO Turizm

ve Otel İşletmeciliği Programı 2. Sınıf öğrencileridir.

Araştırma Modeli

Öğrencilere, eğitim-öğretim, MYO’da yer alan laboratuvarlar, danışmanlık ve rehberlik hizmetleri, sosyal ilişkiler ve fiziksel çevre olarak 4 bölüm halinde oluşturularak uygulanan anketler değerlendirilmiştir. Anketler, PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı 2. sınıf öğrencilerinden 39’una, SBMYO Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı 2. sınıf öğrencilerinden 24’üne uygulanmıştır. Araştırmada anket üçlü likert türünde; tamamen katılıyorum, kısmen katılıyorum, kesinlikle katılmıyorum şeklindedir. Anketlerde; laboratuvarlar ile ilgili 2, danışmanlık ve rehberlik hizmetleri ile ilgili 6, sosyal ilişkiler ile ilgili 15 ve fiziksel çevre ile ilgili 7 soru sorulmuştur.

BULGULAR

Bu çalışmada yer alan bulguları, yüksekokullarda yer alan laboratuvarla ilgili bulgular, danışmanlık ve rehberlik hizmetleri ile ilgili bulgular, sosyal ilişkiler ve fiziksel çevre ile ilgili bulgular olarak gruplamak mümkündür. Ayrıca anket değerlendirmeleri PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı öğrencilerinin sonuçları ve SBMYO Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı öğrencilerinin sonuçları olarak iki bölümde yapılmış ve bu bulgular birbirleri ile de karşılaştırılmıştır.

Meslek Yüksekokulunda Yer Alan Laboratuvarla İlgili Bulgular

PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı Öğrencilerinin Laboratuvarlar ile İlgili Bulguları

PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı öğrencilerinin hazırlanan anket sorularına verdikleri cevaplar ve ağırlıkları Çizelge 3’de yer almaktadır.

Çizelge 3. PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı Öğrencilerinin Laboratuvarlar ile İlgili Görüşleri (f=39)

SORULAR	Tamamen Katılıyorum (%)	f	Kısmen Katılıyorum (%)	f	Kesinlikle Katılmıyorum (%)	f
Yüksekokulumuz laboratuvarlarımızda yeterli araç ve gereç bulunur	18	7	49	19	33	13
Bilgisayar laboratuvarından yeterince yararlanabiliyorum	26	10	48	19	26	10

Çizelge 3’de yer alan PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı öğrencilerinin sonuçları değerlendirildiğinde; tüm sorularda “tamamen katılıyorum” ve “kısmen katılıyorum” seçeneklerinin toplam oranı “kesinlikle katılmıyorum” seçeneğinden daha büyük çıkmıştır. Bu durumda, öğrencilerin genel olarak laboratuvarlardan, laboratuvarların donanımlarından memnun oldukları ve laboratuvarlardan yeterince yararlanabildikleri sonucu çıkartılabilir.

SBMYO Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Öğrencilerinin Laboratuvarlar ile İlgili Bulguları

SBMYO Turizm ve Otel İşletmeciliği öğrencilerinin laboratuvarlar ile ilgili anket sorularına verdikleri cevaplar ve ağırlıkları Çizelge 4’de yer almaktadır.

Çizelge 4. SBMYO Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Öğrencilerinin Laboratuvarlar ile İlgili Görüşleri (f =24)

SORULAR	Tamamen Katılıyorum (%)	f	Kısmen Katılıyorum (%)	f	Kesinlikle Katılmıyorum (%)	f
Yüksekokulumuz laboratuvarlarımızda yeterli araç ve gereç bulunur	33	8	54	13	13	3
Bilgisayar laboratuvarından yeterince yararlanabiliyorum	58	14	29	7	13	3

Çizelge 4’deki veriler dikkate alındığında, SBMYO Turizm ve Otel İşletmeciliği öğrencilerinin de yüksekokuldaki laboratuvarlardan genel anlamda memnun oldukları ve laboratuvarlardan yararlanabildikleri sonucu çıkartılabilir. Çizelge 3 ve Çizelge 4’ten anlaşılacağı üzere, SBMYO öğrencilerinin laboratuvarlardan memnuniyet oranları PTBMYO öğrencilerinden daha yüksek çıkmıştır.

Meslek Yüksekokullarındaki Öğrenci Danışmanlığı ve Rehberlik Hizmetleri ile İlgili Bulgular

Öğrencilerin danışmanlık ve rehberlik hizmetleri ile ilgili sorulan 6 soruya öğrencilerin verdikleri cevaplar aşağıda yer almaktadır.

PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı Öğrencilerinin Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri ile İlgili Bulguları

PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı öğrencilerinin danışmanlık ve rehberlik hizmetleri ile verdikleri cevaplar ve ağırlıkları Çizelge 5’de yer almaktadır.

Çizelge 5. PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı Öğrencilerinin Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri ile İlgili Görüşleri (f=39)

SORULAR	Tamamen Katılıyorum (%)	f	Kısmen Katılıyorum (%)	f	Kesinlikle Katılmıyorum (%)	f
Mesleğim ile ilgili çalışma alanları hakkında yeterli rehberlik alabiliyorum	36	14	49	19	15	6
Danışmanım akademik durumumu takip edip gerekli uyarılarda bulunur	47	18	33	13	20	8
Bölüm bizleri ilgilendiren önemli konular ve gelişmeler (iş ilanları, sempozyum, toplantı duyuruları) hakkında bilgi verir)	18	7	70	27	12	5
Program kayıtları sırasında danışmanımdan gerekli yardımı görüyorum	49	19	41	16	10	4
Her türlü sorunumda danışmanıma kolayca ulaşıyorum	49	19	33	13	18	7
Yüksekokul sekreterliğinden öğrenci işleri ile ilgili yeterli rehberlik alıyorum	38	15	47	18	15	6

Çizelge 5 incelendiğinde, PTBMYO öğrencilerinin genel olarak danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinden memnun oldukları sonucu çıkarılabilir. Bu alanda öğrencilere

sorulan toplam 6 sorudaki “tamamen katılıyorum” ve “kısmen katılıyorum” olarak cevaplanan oranlar oldukça yüksektir. Öğrenciler özellikle danışmanlıkla ilgili olan 1. 2. 4. ve 5. sorulara yüksek oranda tamamen katıldıklarını bildirmişlerdir. 3. ve 6. sorularda yer alan; iş ilanları, sempozyum bilgilendirmesi, yüksekokul sekreterliği ve öğrenci işleri rehberlik hizmetlerinden daha az memnun oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

SBMYO Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Öğrencilerinin Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri ile İlgili Bulguları

SBMYO Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı öğrencilerinin danışmanlık ve rehberlik hizmetleri ile verdikleri cevaplar ve ağırlıkları Çizelge 6’da yer almaktadır.

Çizelge 6. SBMYO Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Öğrencilerinin Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri ile İlgili Görüşleri (f=24)

SORULAR	Tamamen Katılıyorum (%)	f	Kısmen Katılıyorum (%)	f	Kesinlikle Katılmıyorum (%)	f
Mesleğim ile ilgili çalışma alanları hakkında yeterli rehberlik alabiliyorum	63	15	33	8	4	1
Danışmanım akademik durumumu takip edip gerekli uyarılarda bulunur	63	15	33	8	4	1
Bölüm bizleri ilgilendiren önemli konular ve gelişmeler (iş ilanları, sempozyum, toplantı duyuruları) hakkında bilgi verir)	75	18	21	5	4	1
Program kayıtları						

sirasında danışmanımdan gerekli yardımı görüyorum	92	22	8	2	10
Her türlü sorunumda danışmanıma kolayca ulaşıyorum	92	22	8	2	10
Yüksekokul sekreterliğinden öğrenci işleri ile ilgili yeterli rehberlik alıyorum	54	13	38	9	8

Çizelge 6 incelendiğinde, SBMYO danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinden oldukça memnun oldukları sonucu çıkarılabilir. Bu alanda öğrencilere sorulan toplam 6 sorudaki “tamamen katılıyorum” olarak cevaplanan oranlar oldukça yüksektir. Öğrenciler özellikle danışmanlıkla ilgili olan 4. ve 5. sorulara % 92 oranında tamamen katıldıklarını bildirmişlerdir. 3. soruda yer alan; iş ilanları, sempozyum bilgilendirmesi yapılmasını konusunda memnuniyetleri varken, yüksekokul sekreterliği ve öğrenci işleri rehberlik hizmetlerinden daha az memnun oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

İki okul öğrencilerinin danışmanlık ve rehberlik ile ilgili görüşleri karşılaştırıldığında, SBMYO öğrencilerinin memnuniyetlerinin PTBMYO öğrencilerinden daha yüksek olduğu söylenebilir. Bunun nedeni, PTBMYO’nun öğrenci almaması nedeni ile öğretim elemanlarının Hacettepe Üniversitesi içinde diğer akademik birimlerde görevlendirilmeleri ve öğrencilere yeterince zaman ayıramamaları olarak düşünülebilir. Ayrıca, PTBMYO’nun Polatlı yerleşkesinde olması nedeni ile iş başvurusu, sempozyum ve topları duyurularına yeterince ulaşamadıkları da bilinmektedir.

MYO’lardaki Sosyal İlişkiler ile İlgili Bulgular

Öğrencilere sosyal ilişkiler ile ilgili 15 soru sorulmuştur ve sonuçlar Çizelge 6 ve Çizelge 7 da yer almaktadır.

PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı Öğrencilerinin Sosyal İlişkiler ile İlgili Bulguları

Çizelge 7’de, PTBMYO öğrencilerinin sosyal ilişkiler ile ilgili görüşleri yer almaktadır.

Çizelge 7. PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı Öğrencilerinin Sosyal İlişkiler ile İlgili Görüşleri (f=39)

SORULAR	Tamamen		Kismen		Kesinlikle	
	Katılıyorum (%)	f	Katılıyor um (%)	f	Katılmı y orum (%)	f
Öğrenci ile ilgili duyurulara rahatlıkla ulaşabiliyorum (duyuru panoları, wep sayfaları gibi)	62	24	28	11	10	4
Öğretim elemanlarına ihtiyaç duyduğumda rahatlıkla ulaşabiliyorum	41	16	46	18	13	5
Bölüm öğretim elemanlarının çeşitli sorunlarımızın çözümünde yardımcı olduklarını düşünüyorum	44	17	49	19	7	3
Öğrenci temsilcilerinin bizleri gerektiği şekilde temsil ettiğini düşünüyorum	41	16	44	17	15	6
Öğrenciler ile ilgili alınan kararlarda görüşlerimizin alındığını düşünüyorum	31	12	51	20	18	7
Yüksekokulumuz, sorunlarımı ve dileklerimi dikkate alır	28	11	57	22	15	6
Yüksekokulumuz ve bizler arasında karşılıklı saygı, güven ve iş birliği dayanır	44	17	46	18	10	4
Yüksekokulumuz, sınıflar ve bölümler arası ilişki kurmamızda rehberlik eder	51	20	44	17	5	2
Yüksekokulumuz bizler için fırsat eşitliğine önem verir (öğrenci temsilcilerinin seçimi, sınıf içi sorumluluklar)	46	18	41	16	13	5
Yüksekokulumuz motivasyonumuzu artırmak için gerekli desteği sağlar	36	14	49	19	15	6

Öğrenciler arasında gülcü bir birlik vardır	28	11	44	17
Sosyal faaliyetlerimizin gerçekleştirilmesini sağlayıcı fırsatlar vardır	31	12	38	15
Yüksekokulumuzu üniversite sınavlarına girecek olanlara tavsiye ediyorum	28	11	41	16
Üniversitedeki sosyal kültürel tesislerin yeterli olduğuna inanıyorum	21	8	33	13
Sınıfta görüş ve önerilerimi rahatlıkla dile getirebiliyorum	41	16	38	15

Çizelge 7 incelendiğinde, PTBMYO öğrencilerinin okul duyurularına erişimde sorun yaşamadıklarını, öğretim elemanlarından, bölüm sorumlularından, öğrenci temsilcilerinden, okul içindeki davranışlardan ve birlikteliklerden, okulun motivasyon misyonundan, yüksekokuldaki güven ortamından, sınıfta görüş ve önerilerini dile getirme konularında memnun olduklarını söylemek mümkündür. Öğrenciler arasındaki işbirliği, sosyal faaliyetlerden, sosyal ve kültürel faaliyetlerden memnun olmadıklarını belirtmişlerdir. Yüksekokulu sınava gireceklere tavsiye etme oranı da düşük olmakla beraber, öğrencilerin fiziki şartlardan dolayı yaşadıkları olumsuzluklara rağmen beklenenden daha yüksek çıkmıştır.

SBMYO Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Öğrencilerinin Sosyal İlişkiler ile İlgili Bulguları

SBMYO öğrencilerinin sosyal ilişkiler ile ilgili görüşleri Çizelge 8'de yer almaktadır.

Çizelge 8. Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Öğrencilerinin Sosyal İlişkiler ile İlgili Görüşleri (f=24)

SORULAR	Tamamen Katılıyor (%)		Kısmen Katılıyorum (%)		Kesinlikle Katılmıyorum (%)	
	f	f	f	f	f	f
Öğrenci ile ilgili duyurulara rahatlıkla ulaşabiliyorum (duyuru panoları, wep sayfaları gibi)	46	18	21	5	4	1
Öğretim elemanlarına ihtiyaç duyduğumda rahatlıkla ulaşabiliyorum	83	20	17	4	-	-
Bölüm öğretim elemanlarının çeşitli sorunlarımızın çözümünde yardımcı olduklarını düşünüyorum	79	19	21	5	-	-
Öğrenci temsilcilerinin bizleri gerektiği şekilde temsil ettiğini düşünüyorum	38	9	38	9	24	6
Öğrenciler ile ilgili alınan kararlarda görüşlerimizin alındığını düşünüyorum	38	9	45	11	17	4
Yüksekokulumuz, sorunlarımızı ve dileklerimizi dikkate alır	63	15	24	6	13	3
Yüksekokulumuz ve bizler arasında karşılıklı saygı, güven ve iş birliği dayanır	83	20	17	4	-	-
Yüksekokulumuz, sınıflar ve bölümler arası ilişki kurmamızda rehberlik eder	42	10	42	10	16	4
Yüksekokulumuz bizler için fırsat eşitliğine önem verir (öğrenci temsilcilerinin seçimi, sınıf içi sorumluluklar)	63	15	37	9	-	-
Yüksekokulumuz motivasyonumuzu artırmak için gerekli desteği sağlar	42	10	42	10	16	4
Öğrenciler arasında gülcü bir birlik vardır	29	7	58	14	28	13

Sosyal faaliyetlerimizin gerçekleştirilmesini sağlayıcı fırsatlar vardır	37	9	37	9	24	6
Yüksekokulumuzu üniversite sınavlarına girecek olanlara tavsiye ediyorum	29	7	58	14	13	3
Üniversitedeki sosyal kültürel tesislerin yeterli olduğuna inanıyorum	33	8	38	9	29	7
Sınıfta görüş ve önerilerimi rahatlıkla dile getirebiliyorum	58	14	38	9	4	1

Çizelge 8’de yer alan SBMYO öğrencilerinin sosyal ilişkiler ile ilgili görüşleri incelendiğinde; öğrencilerin duyurulara ve öğretim elemanlarına ulaşma konusunda, sorunlarının çözümünde, yüksekokuldaki güven ortamından, okuldaki demokratik ortamdan genel olarak memnun oldukları görülmektedir. Ancak, öğrenci temsilcileri, karar almada söz sahibi olma, sınıflardaki donanımlar, sosyal faaliyetler ve sosyal, kültürel alanlar gibi konularda memnun olmadıkları gözlemlenebilir. Yüksekokulu sınava gireceklere tavsiye oranı çok yüksek değildir.

İki okulun sosyal ilişkiler alanlarında öğrencilerin verdiği cevaplar karşılaştırıldığında, PTBMYO öğrencilerinin okul içindeki iletişimlerden, SBMYO öğrencilerine göre daha memnun olduklarını söylemek mümkündür. Her iki okul öğrencileri sosyal faaliyetlerden ve sosyal kültürel tesislerden memnun değildir. SBMYO öğrencileri, PTBMYO öğrencilerine göre programlarını sınava gireceklere daha yüksek oranda tavsiye etmişlerdir.

MYO’daki Fiziksel Çevre ile İlgili Bulgular

Öğrencilere fiziksel çevre ile ilgili toplam 7 soru sorulmuştur.

PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı Öğrencilerinin Fiziksel Çevre ile İlgili Bulguları

PTBMYO öğrencilerinin fiziksel çevre ile ilgili görüşleri Çizelge 9’dadır.

Çizelge 9. PTBMYO İnşaat Teknolojisi Programı Öğrencilerinin Fiziksel Çevre ile İlgili Görüşleri (f=39)

SORULAR	Tamamen Katılıyorum (%)	f	Kısmen Katılıyorum (%)	f	Kesinlikle Katılmıyorum (%)	f
Sınıfta rahatlıkla oturabiliyorum, dersleri rahatlıkla izleyebiliyorum	36	14	46	18	1	8
Derslikleri ders izleme açısından yeterli buluyorum (aydınlatma, ısı, havalandırma vb)	33	13	41	16	1	10
Yüksekokulumuz masa, sandalye, sıra vb eşyaların rahat ve kullanımına uygun olduğunu düşünüyorum	28	11	51	20	2	8
Dersliklerin yeterince temiz olduğunu düşünüyorum	41	16	38	15	1	8
Tuvalet ve lavaboların hijyenik koşulların yeterli olduğunu düşünüyorum	31	12	38	15	1	12
Derslik, tuvalet, koridor gibi ortak kullanım alanlarının öğrenciler tarafından temiz ve uygun kullanıldığını düşünüyorum	31	12	38	15	1	12
Okulda yeterli güvenlik önlemlerinin alındığını düşünüyorum	31	12	49	19	1	8

Çizelge 9 incelendiğinde, PTBMYO öğrencilerinin sınıflardaki donanımlardan, dersliklerdeki temizlikten memnun oldukları,

sınıflardaki sıra, masalardan, WC'lerin, ortak kullanım alanlarının temizliğinden, güvenlik önemlerinden yeterince memnun olmadıkları sonuçları çıkarılabilir.

SBMYO Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Öğrencilerinin Fiziksel Çevre ile İlgili Görüşleri

SBMYO öğrencilerinin fiziksel çevre ile ilgili görüşleri Çizelge 10'da bulunmaktadır.

Çizelge 10. SBMYO Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Öğrencilerinin Fiziksel Çevre ile İlgili Görüşleri (f=24)

SORULAR	Tamam	Kısme		Kesinle		
	en	f	n	f	ikle	
	Katılı		Katılı	Katılı	f	
	um		yoru	mıyor		
	(%)		m (%)	um		
				(%)		
Sınıfta rahatlıkla oturabiliyor, dersleri rahatlıkla izleyebiliyorum	79	19	13	3	8	2
Derslikleri ders izleme açısından yeterli buluyorum (aydınlatma, ısı, havalandırma vb)	46	11	42	10	13	3
Yüksekokulumuz masa, sandalye, sıra vb eşyaların rahat ve kullanımına uygun olduğunu düşünüyorum	54	13	33	8	13	3
Dersliklerin yeterince temiz olduğunu düşünüyorum	58	14	29	7	13	3
Tuvalet ve lavaboların hijyenik koşulların yeterli olduğunu düşünüyorum	25	6	46	11	29	7
Derslik, tuvalet, koridor gibi ortak kullanım alanlarının öğrenciler tarafından temiz ve uygun kullanıldığını düşünüyorum	25	6	42	10	33	8
Okulda yeterli güvenlik önlemlerinin						

alındığını düşünüyorum 54 13 29 7 13 3

SBMYO öğrencilerinin fiziksel çevre ile ilgili görüşleri Çizelge 10'dan incelendiğinde, WC ve ortak kullanım alanlarının temizliği, sınıflardaki sıra, masa vb donanımların uygunluğu, okuldaki güvenlik önlemlerinin yetersizliği dışında, okuldaki fiziksel şartlardan genel olarak memnundurlar.

PTBMYO öğrencileri ile SBMYO öğrencilerinin fiziksel çevre ile ilgili görüşleri birbirinden çok farklı değildir. PTBMYO'nun teknik bir okul olması nedeni ile dersliklerdeki teknolojik donanımları oldukça iyidir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Dört bölüm halinde yapılan araştırma sonucunda, teknik bilimler meslek yüksekokulu öğrencileri ile sosyal bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinin okullarından olan beklentileri arasında anlamlı bir fark elde edilmemiştir.

Birinci bölümde incelenen öğrencilerin "MYO'da yer alan laboratuvar donanımlarından ve laboratuvar kullanımlarından" genel olarak memnun oldukları, sosyal bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinin memnuniyet oranlarının teknik bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinden daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

İkinci bölümde yer alan "MYO'daki öğrenci danışmanlığı ve rehberlik hizmetleri"nden iki okul öğrencileri de aynı görüşü paylaşmışlardır. İki okul öğrencileri de özellikle danışmanlık hizmetlerinden, yüksek oranda memnun gözükürken, iş ilanları, sempozyum bilgilendirme yapılması, yüksekokul sekreterliği ve öğrenci işleri rehberlik hizmetlerinden daha az memnundurlar. Sosyal bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinin memnuniyet oranları teknik bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinden daha yüksek çıkmıştır.

Anket sorularının üçüncü bölümünde yer alan “MYO’lardaki sosyal ilişkiler” incelendiğinde; teknik bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinin okul duyurularına erişim, öğretim elemanları, bölüm sorumluları, öğrenci temsilcileri, okul içindeki davranışlar, okulun motivasyon misyonu, yüksekokuldaki güven ortamının, okuldaki demokratik ortamdaki memnuniyetlerini; öğrenciler arasındaki işbirliği, sosyal ve kültürel faaliyetlerden fazlaca memnun olmadıklarını sonucuna ulaşılmıştır. Yüksekokulu, sınava gireceklere tavsiye etme oranı da düşük olmakla beraber, öğrencilerin fiziki şartlardan dolayı yaşadıkları olumsuzluklara rağmen, tavsiye etme oranı beklenenden daha yüksek çıkmıştır. Sosyal bilimler meslek yüksekokulu öğrencileri duyurulara ve öğretim elemanlarına ulaşma, sorunlarının çözümü, yüksekokuldaki güven ortamı, okuldaki demokratik ortamda konularında genel olarak memnunken, öğrenci temsilcileri, sınıflardaki donanımlar, sosyal faaliyetler ve sosyal, kültürel alanların yetersizliği konularında memnun olmadıkları gözlemlenmiştir. Bu okulda da yüksekokulu sınava gireceklere tavsiye oranı çok yüksek değildir.

İki okulun sosyal ilişkiler alanlarında öğrencilerin verdiği cevaplar karşılaştırıldığında, teknik bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinin okul içindeki iletişimlerden, sosyal bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerine göre daha memnun olduklarını söylemek mümkündür. Her iki okul öğrencileri sosyal faaliyetlerden ve sosyal kültürel tesislerden memnun değildir. Sosyal bilimler meslek yüksekokulu Ankara Merkezde yer almasına rağmen, öğrenciler sosyal ve kültürel faaliyetleri yetersiz bulmuşlardır.

Son bölümde yer alan “MYO’daki fiziksel çevre” ile ilgili olarak; teknik bilimler meslek yüksekokulu öğrencileri sınıflardaki donanımlar, dersliklerdeki temizlikten memnunken, sınıflardaki sıra, masalar, WC’lerin, ortak kullanım alanlarının temizliği, güvenlik önemleri konusunda yeterince memnun değildirler. SBMYO öğrencileri de, WC ve ortak kullanım alanlarının temizliği, sınıflardaki sıra, masa vb donanımların uygunluğu, okuldaki güvenlik önlemleri

dışında, okuldaki fiziksel şartlardan genel olarak memnundurlar. Teknik bilimler meslek yüksekokulu öğrencileri ile sosyal bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinin fiziksel çevre ile ilgili görüşleri birbirinden çok farklı çıkmamıştır.

Hacettepe Üniversitesi teknik bilimler meslek yüksekokulu öğrencileri ile sosyal bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerine dört bölüm olarak uygulanan anketler sonucunda aşağıdaki önerilerde bulunmak mümkündür:

- Teknik bilimler meslek yüksekokulu ve sosyal bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinin yüksekokullarından olan beklentileri birbirinden çok farklı değildir. Ancak genel olarak, sosyal bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinin yüksekokuldan memnuniyet oranları teknik bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinden daha yüksektir. Teknik bilimler meslek yüksekokullarının şartlarının iyileştirilmesi beklenmektedir.
- Her iki grup öğrenciler de yüksekokullarının fiziki şartlarının iyileştirilmesini istemektedirler. Özellikle teknik bilimler meslek yüksekokulunda yer alan laboratuvarların eksik donanımlarının tamamlanması çalışmalarının hız kazanması, idari ve akademik personel eksikliği giderilerek, öğrenci, idari ve akademik personelin motivasyonunu artıracak çalışmalar yapılmalıdır.
- İki okul öğrencilerinin de eğitim-öğretim çalışmalarının belirlenmesinde daha fazla söz sahibi olmaları çalışmalarını yapılmalıdır.
- İki okul öğrencilerin Üniversitede yapılan sosyal ve kültürel faaliyetler hakkında bilgilendirilmeleri sağlanmalı,

yüksekokul aracılığı ile iş imkânları sağlanmalı, mezun takip sistemi geliştirilmeli, kariyer günleri düzenlenmeli, öğrenci işleri hizmetleri daha aktif hale getirilmelidir.

- Dış paydaşlarla ilişkiler güçlendirilmelidir.
- Üniversitenin teknik bilimler meslek yüksekokulu ve sosyal bilimler meslek yüksekokulu öğrenci temsilcilerinin Üniversite içinde de aktif görev almaları ve öğrenci sorunlarını çözüm odaklı çalışmaları sağlanmalıdır.
- Okullarda yer alan diğer program öğrencileri ile iletişimin güçlendirilmesi için programların ortak katılımının gerçekleşeceği sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlenmelidir.
- Sosyal bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinin derslerdeki başarı oranları teknik bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinden daha yüksektir. (Kalkan, Bozkurt, 2016: 1008). Buradan, öğrencilerin yüksekokuldan olan beklentilerine ulaşma düzeyi artıkça derslerdeki başarı oranları arttığı sonucunu çıkarmak mümkündür. Tüm şartlar daha da iyileştirildiği takdirde, her iki meslek yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerinin başarı oranlarının artması beklenmektedir.
- MYO'larda yer alan laboratuvarların aktif olarak kullanımı, danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin daha verimli hale gelmesi, okuldaki sosyal ilişkilerin güçlenmesi ve öğrencilere derslerde ve yönetimde daha demokratik ortamlar yaratılması, öğrenci temsilciliği sisteminin daha aktif hale getirilmesi, derslik ve eğitim alanlarının modernleşmesi,

okulların fiziksel çevrelerinin iyileştirilmesi, sosyal alanların yapılandırılması, sosyal ve kültürel faaliyetlerin artırılması, ders programlarının yapılması konularında öğrenci görüşlerinin alınması, eğitimde yenilikçi yöntem ve metotların kullanımı gibi önlemler alınması öğrencilerin başarı oranlarının da artmasına neden olacaktır (Kalkan, Bozkurt, 2016: 1008). Oluşturulacak mezun takip sistemi, dış paydaşlarla güçlü ilişkiler ile programların eksiklikleri belirlenerek, eğitim için gerekli önlemler alınacaktır. Bunun sonucunda; öğrencilerin mezun oldukları okuldan memnuniyet oranları da artacaktır. Tüm akademik birimlerinde Türkiye sıralamasında ilk sıralarda tercih edilen Hacettepe Üniversitesi Meslek Yüksekokulları, mezuniyet sonrası istihdamı da ilk sıralarda tercih edilmeye devam edecektir.

KAYNAKLAR

- Akpınar, B. (2003), Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, Pegem Yayınevi, Ankara: 33.
- Gürbüz, R. (2011), Meslek Yüksekokulları Nedir? METEF Fuarı Sunusu, Ankara.
- Kalkan, N., & Aydın, C.C., & Doğan. A., (2011), Meslek Yüksekokullarında Mesleki Eğitim Programı Geliştirme Çalışmaları ve İKMEP Projesi. 2. Uluslararası 6. Ulusal Meslek Yüksekokulları Sempozyumu, Adnan Menderes Üniversitesi.
- Kalkan, N., & Bozkurt, N. (2016), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler ve Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulları Öğrenci Memnuniyetleri ile Eğitimdeki Başarılarının Karşılaştırılması. 3. Meslek Yüksekokulları Sosyal Bilimler ve Teknik Bilimler Kongresi, Aydın, Sayfa: 1008
- ÖSYM, (2017), Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu.

Milli Eğitim Temel Kanunu, (1973), Resmi Gazete, Tarih 24/06/1973, Sayı: 14574.

MEB Meslek Yüksek Okulları Yönetmeliği.(1982). “Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”, Resmi Gazete, 20.07.1982, Sayı:17760.

Şimşek, A. (1999), Türkiye’de Mesleki Ve Teknik Eğitimin Yeniden Yapılandırılması. TÜSİAD-T/ 99-2/252, İstanbul.

TÜBİTAK (1978), Ekonomik Gelişme Ve Teknik İnsan Gücü Yetiştirmede Ön Lisans Eğitimi. Bilimsel Toplantı Sonuç Raporu, Milli Eğitim Dergisi, 160.

Yücebaş E . & Ikan G., & Atasığun H. G, & Egeli H. A. (2013), Ege Bölgesi’nde Bulunan Meslek Yüksekokullarının Durum Analizi: Sorunlar Ve Çözüm Önerileri. Electronic Journal of Vocational Colleges, Volume 3, Issue 4:.44-50.

Yükseköğretim Kanunu, (1981), Kanun Numarası: 2547 Kabul Tarihi: 6.11.1981 Sayı: 17506 Yayımlandığı Düstur: Tertip: 5 Cilt: 21 Sayfa: 3

<http://yok.gov.tr> E.Tarihi: 21/12/2016